

การถอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบด้านการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย
ตำบลคูลาด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดยโสธร

๑. การอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย : การจัดการดินปุ๋ยด้วยเทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัด

๒. ชื่อ - นามสกุล ข้อมูลเกษตรกร : นางบุณรดา เย็นโธสง เกิดวันที่ ๒๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่อยู่เลขที่ ๕๗ บ้านสีสุก หมู่ ๕ ตำบลคูลาด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดยโสธร เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๖-๖๘๕-๓๕๘๐

๓. วันที่บันทึกองค์ความรู้ : วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

๔. ความเป็นมา : ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชนบ้านสีสุก จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งตั้งอยู่ ณ บ้านสีสุก หมู่ ๕ ตำบลคูลาด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดยโสธร ตามโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรให้มีความรู้ความสามารถจัดการตนเองอย่างยั่งยืนโดยการบริการตรวจวิเคราะห์ดินแบบรวดเร็ว จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านดินและปุ๋ย จัดทำแปลงเรียนรู้ขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต และจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและมีราคาถูกลงเพื่อบริการแก่สมาชิกและเกษตรกรในชุมชน

๕. องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพและงานที่ภาคภูมิใจ

๕.๑ การตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่ายด้วยชุดทดสอบความอุดมสมบูรณ์ของดิน Soil Test Kit ให้แก่สมาชิก

๕.๒ การถ่ายทอดและขยายผลเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนการผลิตและทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น แก่สมาชิกและคนในชุมชน

๕.๓ การผสมปุ๋ยสั่งตัดเพื่อจำหน่ายให้แก่คนในและนอกชุมชน

การใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญในการเพิ่มผลผลิตพืชต่อไปให้สูงขึ้น แม้ในปัจจุบันมีการใช้ปุ๋ยเคมีกันอย่างกว้างขวาง แต่ส่วนใหญ่ยังใช้ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ (อาจใส่ตามๆกันไป ตามคำแนะนำอย่างกว้างๆ ของคนขายปุ๋ย) หากใส่ปุ๋ยที่มีธาตุอาหารน้อยกว่าความต้องการของพืชก็จะทำให้พืชเจริญเติบโตช้า แคระแกรน ให้ผลผลิตต่ำ หากใส่มากเกินไปหรือใส่ไม่ตรงตามความต้องการของพืช นอกจากจะมีต้นทุนสูงกว่าที่ควรจะเป็นแล้ว ยังอาจส่งผลกระทบต่ออาการเจริญเติบโตของพืช ความต้านทานต่อโรคแมลงศัตรูพืช และสภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น อากาศร้อนจัด หนาวจัด ลมแรง โรคแมลงระบาด พืชขาดภูมิคุ้มกัน ทำให้ได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงได้ง่าย จนกระทบต่อการให้ผลผลิตของพืช ทำให้เกิดความจำเป็นต้องใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้สารเคมีแต่ละครั้งมีผลต่อสุขภาพของเกษตรกร เกิดผลกระทบเกี่ยวกับสารพิษตกค้างในผลผลิต และปนเปื้อนในสภาพแวดล้อม และทำให้มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นไปอีก

๖. สรุปองค์ความรู้ที่ใช้

๖.๑ การวางแผนการดำเนินงาน การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับชุมชนมาประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้านการผลิตที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่า

๖.๒ การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต กล่าวคือลดต้นทุนค่าปุ๋ยที่มากเกินไป และการใช้ปุ๋ยในปริมาณที่พอดีทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

๖.๓ การตลาด จำหน่ายให้คนในชุมชนและนอกชุมชนที่สนใจใช้ปุ๋ยสั่งตัด ทำให้กลุ่มมีรายได้และนำมาบริหารจัดการซึ่งเป็นกองทุนของกลุ่ม

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการทำงาน คือ ความขยันหมั่นเพียร มีความมานะ อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความใฝ่รู้ หมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ จากเกษตรกรต้นแบบรายอื่นที่ประสบความสำเร็จ สร้างโอกาสแห่งการเรียนรู้ให้ตนเอง ด้วยการเข้ารับการอบรมด้านการเกษตรกรในหลักสูตรต่าง ๆ การค้นหาช่องทางความสำเร็จ มีการจัดการด้านการตลาด มีแผนการตลาดที่ชัดเจน โดยเฉพาะการเสาะหาและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้ได้มากขึ้น เพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้น มีเป้าหมายที่ชัดเจน วางเป้าหมายการผลิตไว้อย่างชัดเจนว่าสินค้าต้องมีคุณภาพและตรงตามความต้องการของผู้บริโภคหรือกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องกับการลดต้นทุนการผลิต และยกระดับสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น

๘. แนวความคิดในการทำงาน

๘.๑ ใช้ทรัพยากรและสิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม และคนในชุมชน

๘.๑ ต้องมีความตั้งใจจริง เอาใจเขามาใส่ใจเรา

๙. หลักคิดในการประกอบอาชีพ

๙.๑ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในพระราชดำริ ของในหลวงรัชกาลที่ ๙

๙.๒ มีความขยันหมั่นเพียร มีความมานะ อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความใฝ่รู้ หมั่นศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

๙.๓ ภาคภูมิใจในอาชีพของตนเอง และให้เกียรติผู้อื่นเสมอ

๙.๔ การเอื้อเฟื้อต่อชุมชน

๙.๕ การถ่ายทอดองค์ความรู้และการขยายผลการทำเกษตรให้ลูกหลานรุ่นต่อไป

ผู้รวบรวมข้อมูล

นางสาวมยุรี ลีกลาภ

(นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ)

สำนักงานเกษตรอำเภอทรายมูล